12 Ιανουαρίου 2021

Η δίψα του Δαυΐδ (Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης)

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Θεολογία και Ζωή / Κοινωνιολογικά (κοινωνική πρόνοια & οικογενειακά θέματα) / Λογοτεχνία (ποίηση & πεζογραφία) / Ορθόδοξη πίστη

[Σχόλιον εις την Π. Δ.]
Εκείνος όστις ωμίλει οικείως προς τον Θεόν κ ἔλεγεν: «Εδίψησέ σε η ψυχή μου, ποσαπλώς σοι η σαρξ μου...», εκείνος όστις είπεν: «Εδίψησεν η ψυχή μου προς τον Θεόν, τον ισχυρόν, τον ζώντα...», πολλά και διάφορα είδη δίψης εδοκίμασεν, ως εικός, εις την ζωήν του την πολυκύμαντον· και όχι ολιγώτερον διαφέρουσα είναι εκείνη η δίψα, την οποίαν ησθάνθη ποτέ εν καιρώ πολέμου, ενώ ο εχθρός κατείχεν όλην την περίχωρον της Βηθλεέμ, και ηπείλει τα Ιεροσόλυμα.

Ο πλήρης αντιθέσεων χαρακτήρ, ο Βασιλεύς ο θεόπνευστος, του οποίου η «ιδιοτροπία» η τόσον συμπαθής εφάνη εις την τραγικήν εκείνην περιπέτειαν του βίου του, καθ ὃν χρόνον εν άκρα ασιτία προσηύχετο νυχθημερόν, παρακαλών να του χαρίση ο Θεός την ζωήν του βρέφους, του εκ της Βηρσαβεέ, εζήτησε δε παραδόξως να του δώσωσι να φάγη, ευθύς ως ενόησεν από τους ψιθυρισμούς των υπηρετών, ότι το παιδίον είχεν αποθάνει, είχε δείξει και άλλας «ιδιοτροπίας» εις την ζωήν του.

Μια των ημερών, εις την λιτανείαν της Κιβωτού του Κυρίου, εν μέσω απείρου

πλήθους υπηκόων του, ο ένθεος ψάλτης ευηρεστήθη να δείξη πως λησμονεί ότι είναι βασιλεύς, και ήρχισεν αίφνης να χορεύη καθ᾽ ὁδόν, κρούων την κινύραν· εις δε τους ονειδισμούς και τας επιπλήξεις της πρώτης γυναικός του, της θυγατρός του Σαούλ, με άκραν απλότητα απήντησε: «Και παίξομαι και ορχήσομαι ενώπιον Κυρίου του Θεού μου...». Εις όλην την νεότητά του είχε καταδιωχθή αμειλίκτως από το Σαούλ, τον πενθερόν του. Αυτός του είχε χαρίσει δις την ζωήν, όταν έπεσεν εις χείράς του, εκείνος, κατόπιν λυκοφιλίας και συνδιαλλαγής, παρεσπόνδει κ᾽ ἐζήτει επιμόνως τον θάνατόν του.

Εις ένα των διωγμών τούτων, ο Δαυίδ είχε ζητήσει σωτηρίαν εις πόλιν αλλοφύλων. Ο βασιλεύς ο εθνικός, μαθών ότι ο νικητής του Γολιάθ, ο κεχρισμένος Βασιλεύς του Ισραήλ, ευρίσκετο εις την πόλιν του, διέταξε τους ιδίους αυλικούς του να τον θανατώσωσιν άνευ αναβολής. Τότε ο Δαυΐδ, εν τη απελπισία, προσεποιήθη τον τρελόν, δια να σωθή εκ της καταδίκης.

Το τέχνασμα επέτυχε λαμπρώς, κατά θείαν νεύσιν, και ο λυσσωδώς καταδιωκόμενος γαμβρός του Σαούλ επέζησε δια να τον διαδεχθή εις την βραχείαν εκείνου βασιλείαν, να βασιλεύση ενδόξως επί τεσσαράκοντα έτη, να γίνη θεοπάτωρ, και να ψάλη θεσπέσια προφητικά άσματα εις την θυγατέρα του Βασιλέως, της οποίας είναι «πάσα η δόξα έσωθεν, εν κροσσωτοίς χρυσοίς περιβεβλημένη και πεποικιλμένη».

Τις οίδεν αν ο μέγιστος Άγγλος ποιητής δεν ωφελήθη από το υπόδειγμα τούτο της προσποιητής τρέλας ενός επιδόξου βασιλέως, δια να πλάση τον τύπον του ιδικού του Δανού βασιλόπαιδος; – Πλην ας έλθωμεν τώρα εις την δίψαν του Δαυΐδ.

Τον καιρόν εκείνον, μετά τον οικτρόν θάνατον του Σαούλ, και αφού ο Δαυίδ παρέλαβε την βασιλείαν – όστις διεξήγαγε τροπαιούχος πλείστους κατά των γειτόνων εθνών πολέμους – η γενέτειρα του Προφητάνακτος πόλις Βηθλεέμ και τα πέριξ είχον καταληφθή από τους αλλοφύλους εχθρούς. Μίαν ημέραν, ο Δαυΐδ, εις το στρατόπεδόν του, αντικρύ των βράχων της Σιών, καθήμενος εις τα πρόθυρα της σκηνής του, προσέβλεπε σιωπηλός την ορεινήν χώραν του Ιούδα.

Το όμμα του προσηλώθη θολόν, και σχεδόν βλοσυρόν προς τα βουνά εκείνα. Οι στρατηγοί και οι δορυφόροι του ανήσυχοι τον εκοίταζον, προσπαθούντες να μαντεύσωσι τι άρα εσυλλογίζετο ο Βασιλεύς.

Αίφνης ο Δαυίδ έστρεψε βραδέως την κεφαλήν, και χωρίς να τείνη απ᾽ εὐθείας προς αυτούς το βλέμμα εστέναξε και είπε με φωνήν μόλις ακουομένην:

– «Τις δώη μοι πιείν από των λάκκων της Βηθλεέμ;»

Ο περιπαθής ψάλτης ενθυμείτο τον καιρόν, καθ᾽ ὃν ήτο απλούς βοσκός, όγδοος υιός του πατρός του, βόσκων τα πρόβατα εις τα περίχωρα της Βηθλεέμ. Οι αδελφοί του «καλοί και μεγάλοι σφόδρα και ουκ ευδόκησεν εν αυτοίς ο Κύριος». Αυτόν τον νεαρόν και μικρόσωμον, εξέλεξε μεταξύ όλων ο Σαμουήλ, ο Βλέπων, δια να τον χρίση εις βασιλέα του Ισραήλ. Και οι αδελφοί του τον παρέβλεπον, και ο πατήρ του τον έκρυπτε, λέγων αφελώς, ότι δεν είχεν άλλον υιόν, αφού και τους επτά τους είχεν απορρίψει ο απεσταλμένος Κυρίου!

Ο τραγικός βασιλεύς ίσως να επόθει ως νοσταλγός την εποχήν εκείνην, καθ᾽ ἣν έβοσκε το ποίμνιόν του εις τα περίχωρα της Βηθλεέμ. Η επεθύμει άρα να εμπνεύση φρόνημα εις τους στρατιώτας του, όπως ριφθώσιν αποφασιστικοί εις τον κίνδυνον, και εξώσωσι το ταχύτερον τους βεβήλους εχθρούς από τα ιερά εδάφη της Βηθλεέμ;

Όπως και αν έχη τούτο, δύο ανδρείοι νεανίαι, ακούσαντες τον πόθον του Βασιλέως, εξήγησαν κατά γράμμα τους λόγους του και λαβόντες δύο ασκούς, ερριψοκινδύνευσαν εν καιρώ νυκτός, διέσχισαν τας προφυλακάς του εχθρού, έφθασαν εις την κοιλάδα της Βηθλεέμ, εκεί όπου έβοσκε το πάλαι ο θεόπνευστος βοσκός τα ποίμνια του πατρός του, κ᾽ ἐγέμισαν τους ασκούς από τους λάκκους του νερού, από το οποίον επόθει να πίη ο Βασιλεύς των. Έφθασαν ασφαλώς εις το στρατόπεδον, κ᾽ ἐπαρουσίασαν τους δύο ασκούς πλήρεις εις την σκηνήν, όπου διενυκτέρευεν εν προσευχή ο Προφητάναξ, αυτοσχεδιάζων ένα εκ των θεσπεσίων ψαλμών του. «Ο Θεός, ο Θεός μου, προς σε ορθρίζω, εδίψησέ σε η ψυχή μου…»

Εδώ πάλιν απεδείχθη η «ιδιοτροπία» του Δαυΐδ. Οποία υψηλή και ευγενεστάτη, αλλ᾽ ἀκατάληπτος εις το κοινόν των ανθρώπων, ιδιοτροπία! Ως είδε τους ασκούς πλήρεις ύδατος, κ᾽ ἔμαθε το τόλμημα των δύο ανδρείων νεανίσκων δεν ηθέλησε να πίη· αλλ᾽ ἐξέχεεν όλον το ύδωρ κατα- γης, εις σπονδήν Κυρίω τω Θεώ.

– «Ου μη πίω εκ του ύδατος τούτου, ότι εν αίματι ψυχής ανδρών εστιν· αλλά σπείσομαι αυτό Κυρίω τω Θεώ μου».

Μεγάλη τόλμη θα ήτο αν απεπειρώμεθα ημείς να γράψωμεν εκ μέρους μας και μίαν λέξιν ως σχόλιον η ερμηνείαν εις το ωραίον τούτο και τόσον ποιητικόν επεισόδιον. Αλλ᾽ ἐπειδὴ σήμερον έχομεν Φώτα και είναι ημέρα καθ᾽ ἣν αγιάζεται η φύσις των υδάτων, καθ᾽ ἣν η Εκκλησία ανακαλεί τόσα θεσπέσια ρήματα εκ των ψαλμών του Προφητάνακτος· «Φωνή Κυρίου επί των υδάτων, ο Θεός της δόξης εβρόντησε· Κύριος επί υδάτων πολλών»· ημέρα καθ᾽ ἣν ο ιερός υμνογράφος επικαλείται την παρουσίαν του· «Δαυίδ πάρεσο πνεύματι τοις φωτιζομένοις· νυν προσέλθετε ώδε προς Θεόν…», ας μας επιτραπή μόνον να είπωμεν ότι το γεγονός της δίψης του

Δαυίδ ευλόγως δύναται να θεωρηθή ως μία συμβολική πρόρρησις· ότι, όπως ο Δαυίδ εδίψησε το ύδωρ εκείνο, ταχέως θα ήρχετο χρόνος, οπότε όλη η ανθρωπότης έμελλε να διψήση και να ποθήση να δροσισθή από τα νάματα του Ιορδάνου, και «από των λάκκων της Βηθλεέμ».

(1905)

Πηγή: agiazoni.gr